

20. Jun. 1842

FACTS

Date:

20. Jun. 1842

Page number:

Dagbog A, side 34-35

TRANSCRIPTION

Birkedal 20 Juny. ved Hjørlande

Kl. 4 igaarmorges stode vi¹ op og Kl. 5 gave vi os paa Veien over Fredriksdal og Farum, dog uden at see videre end, hvad Veien bød os. Da vi havde passeret Uggeløse kom en Vogn kjørende bagefter. Vi spurgte Folkene om Veien til Hjørlande og de tilbød os at køre med, da de skulde til Slangerup. Neppe vare vi komne op før en tæt Regn begyndte, saa vi meget snart vare gjenneblødte, og først naaede vi [overstreget: en] Skovløberhuset paa den anden Side Uggeløse Skov; her søgte vi ind i et Skuur, men forsilde, vi vare drivvaade. Vore to Folk kom vi først her ret i Snak med, det var et Par lystige, godmodige Folk, som havde en Art Dannelse idet de havde læst lidt Historie og kunde tale lidt med om vore gamle Sagn. Den ældste, en lille, trind Mand med et muntert Smil fik vi først paa Glid, saa han fortalte os om Burre Slotsbanke og Kong Valdemars Vei, som gaaer gennem et en Bondegaard, hvor Manden aldrig om Helligaftenerne kan holde sine Porte lukkede, da Kongen saa jager fra Burre til Gurre. Ogsaa vidste han om Kongens Kjærlighed til Tove, og hvorledes han ikke kunde skille sig ved Liget, fordi det havde en Ring paa Fingeren, der gjorde at Kongen ikke kunde mærke Forraadnelsen, som vor Mand sagde, men, lagde han til, Ringen tog Karlen bort, da han blev kjed af at køre om med Liget, og nu lod Kongen det begrave. – I en jevn Regn kom vi hertil, hvor jeg nød en særdeles gjæstfri Modtagelse af Eierinden, en Madam Bryndum.² Jeg maatte blive her inat, og nu idag have vi deiligt Veir. Jeg gjorde her Bekjendtskab med Huuslæreren, Anton Jensen, en Søn af Skolelæreren i Veiby; han er ligesom Adjuncten, hans Broder, en meget vakker ung Mand.

Jægerspriis Færgesgaard 20 Juny

Imorges gik Jensen med os til Slangerup, hvor vi besaae Kirken, der er ret smuk, stor og anseelig. Vinduerne er kjønne med deres smaae skraae Ruder, blindfattede, og midt paa hvert er med Farver indbraendt et Vaaben. Jeg tegnede et Par Smaating her og paa Veien dertil et Udkast ved den yndige Havemølle, der ligger ret nydeligt paa Engen. Fra Slangerup gik vi til Frederikssund, hvor vi toge Afsked med Jensen. Vi toge over med Færgen og jeg malede strax en lille Skizze³ hen[ne] ved Klinten. Nu ved Solnedgang gik vi ud paa Færgesbroen, hvor det morede os at see nogle Vogne blive sat over. Her er smukt her ved Fjorden, jeg kunde see op til det kjære Frede- •35• riksværk. De gule Brinker staae saa kjønt allevegne ned mod Vandet, og de to smaa Køl eller Kulholme ned mod Roskilde see ogsaa godt ud; for Enden af Fjorden ligger den gamle Domkirke med sine ziirlige Spiir, ved den hæves Tanken til [overstreget: store historiske] Minder om stolte Bedrifter. Nu er her fredeligt, Maagen og Tærnen, den lette, nysgjærrige Ven, flagre hen over det flade Vand, hvor Sandbunden viser sig, hvor den stakkels Fisk vanskelig kan undgaa den. – Imorgen ville vi gjerne til de 2 store Egetræer i Nørreskov og tillige

see Lunden og Julianehøi. – –

¹ Lundbye og malerkammeraten P.C. Skovgaard (1817-1875).

² Henriette Erasmie Brøndum, f. Fog (1797-1886) havde overtaget Birkedal ved Slangerup efter sin mand, birkedommer Jens Brøndums død i 1840.

³ Privateje (Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, nr. 116).

24. Birkedal 20 Juni: med Bjørnkinder

Kl. 4: gear manges stude vi op og kl. 5 gaves vi os paa Veien over Fædresdal og
Færum, dog inden at see videns end, bind Veien bød os. Da vi havde passeret
Mogeløse kom en Vogn kjørende bagfter. Vi spurgte Folkene om Veien
til Bjørnkinder og de til bød os at kjøre med, da de skulde til Slangørp.
Neppe vare vi komne og før en kort Tegn begyndte, saa vi meget smukt
vare gennemblodt, og først naaede vi en Skovlægers huset paa den anden
Side Mogeløse Skov; her søgte vi ind i et Skov, men forvildede vi vore
Borteveiede. Nogle to Folk kom vi først her ned i Enghed med, det var et Par
lystige, gadmændige Folk, som havde en liden Damskud idet de havde købt lidt
Historie og kunde tale lidt med os, vore gamle Sagn. Den eldste, en
lille, trind Mand med et minnet Smil fik vi først paa Glid, saa han
fortalte os om Birkens Plads, hantke og Kong Valdemars Va, som gaar gjin-
nem et en Domsgeard, hvor Manden alder om plællig efteraars kan
kalde sine Borte Birkede, de kongen saa jager fra Birken til Birken.
Ogsaa vidste han om kongens Ryselighed til Vore, og hvorledes han ikke
kunde skille sig ved Lige, fordi det havde en Ring paa Fingren, der
gjorde at kongen ikke kunde merke Forraadstuen, som en Mand sagde,
men, lagde han til, Ringen tog Karlens hant, da han blev bød af et Lige
om med Lige, og nu led kongen det begravet. — Den lille Rysel kom
vi hertil, hvor jeg nød en særdeles gæstfri Medtagelse af Birkeliden, en
Mand om Birkedum. Ij omantle blev her indet, og nu idag have vi
Birkelig Veien. Ij gjordes her Birkedumskab med Birken Lørenen, Anten Jensen,
en Løn af Mads Lørenen i Kirken; han er ligesom Birkedum, hans Børnede,
en meget hakker mig Mand.
Fjergespris i Færgen 20 Juni
Fjergespris gik Jensen ned os til Slangørp, hvor vi besøgte Birken, der er et
smukt, stor og anseelig. Birkedum er kjørne med deres sønne skovne
Rinder, blyindfattede, og midt paa hant er med Færum ind brødt et Væsen.
Ij togde et Par Indtæring her og paa Veien dertil et Møst end den gule
Glasemille, der ligger et. nyligt paa Engen. Fra Slangørp gik vi
til Fædresdal, hvor vi tog Afsked med Jensen. Vi tog ned med Færgen
og vi maade staa en lille Tegn her ved Birken. Nu ved Færdig gik
vi ad paa Færgen, hvor det mædede os at see nogle Vorne Læse sat
over. Her er en vitt her med Fjerges, jeg kunde see op til det kjøre stode.

sikkesværk. De gamle Brinker staa saa højt allene og med en Vandsø, og
de to gamle Høt eller Høtbelms med små Baskiller, der ogsaa staa højt, for
Enden af Tjorden ligger den gamle Domkirke med sine gamle Tårne, og
den gamle Tårn til ~~den gamle~~ Minder om gamle Biskopper. Nu er
hun fredelig, Maagen og Tjernen, den lille, sørgelige Nø, flammes hen
over det flade Vand, hvor Landhønden viser sig, hvor den stakkels Fisk
saa skelig kan undgaa den. — Mængden vilde vi gaa til de 2 store Engene
i Nørreskov og tilbage se Linden og Juleane her. —

21 Juni

Morgens Klæder. M. ventet gik vi til Skellet, saas os om i Blåsen, Linden
og Phosengården. Vi opkøbt os saa mange ind i Græshøien eller Jettesten
som den kaldes, at vi blev saa fortrolige med Dunkelheden derinde, at vi
endog saar traade der maatte kunne møde Porten derinde, der var
Nørreskovens at Lyset fra Aftenlyset der viste sig med den gamle
men til sidst klare Grund, hvor vi saa de store Sten, med det røde Marmor
i Mellemsømmene af flade paa hængende Løse. Det var en ret rom-
brandstekt Virkning. Vidunderlig dertil var det for det mørke Standsmaet
at see Salgstet udenfra gennem den lange, smalle Gang. Vi tegnede en
Nunt Eggestamme som stod oppe paa Blåsen og gik op paa Løsen, det for-
stegården til Nørreskov, hvor jeg gik i Vandet og spærang Lyset under
ind i det flade Vand, brølede op paa en magtig Sten v. s. v. til store Ma-
ro for Hængaard og et paa Bønden, som jeg ikke engang kendte hængte
skinnene. Hængaard tegnede efter det hængende Vind dets maaltid, den
ene af de magtige gamle Ege og paa Stærkede i Toppen af den og
en stakkels Møge, som de underlige Træerne havde kastet ned. Vi så
et meget af Fjort. Paa Hængaarden var vi oppe paa Juleane her og
først da vi havde maalt Skellet fik vi i et Dandskammer meget dandst
Vand. Det var en rar Dag, men den gav mig kun enings Møghet
af Sten i, maalt jeg kendte det Altsammen og lod det mig dog
at see det i øjen, men det var mere end det hjems Træernes Løse
som jeg ind, fra de to gamle Ege saa saa tydeligt, at jeg kunde
gjenkende Bøggens, Skæer, Bøgger, — den gamle Nørreskovs Skæer
med sine gamle Træer og Bjørnehavet v. s. v. men forgydes
saa jeg efter Kirken, hvor Fjort hængte, den var skjult af Glasens Bøkker.

Den store Høien
2. et mandskønt
Bogst, som
allene kan
et stort Lysthus.

Vigint Løsen o
den en stor Eng
kaldet Skæer.